

den netop ogsaa i høj Grad rammer ældre enligt stillede Kvinder. Det meddeles mig saaledes, at Tilbagegangen i Besøget i Kvindernes Køkken netop falder paa de ældre Kvinder, som i Aarevis har spist til Middag i Køkkenet, men som nu ikke mere kan følge med. Kunde man opklare alle de Bevægelser, der er foregaaet efter denne Skatts Indførelse, vilde man naturligvis ogsaa se, at den ikke blot rammer ældre enligt stillede Kvinder, men ogsaa ældre Mænd, og at den i det hele taget rammer alle de Smaafolk, hvis Boligforhold og andre Livsforhold fører til, at de ikke kan lave Middagsmad selv. Der er en saadan Afgrund mellem disse Mennesker og deres Forbrug paa Restauranter og dem, der flottes sig paa Restauranter, at det er rent ud himmelraabende, at de skal betale den samme Skat. I Folkekøkkenerne steg Omsætningen i de første Maaneder efter Skattens Indførelse, fordi Folkekøkkenerne ikke oprævede Skatten, idet man mente, man kunde faa Dispensation. Det nødvendige Forbrug søgte altsaa i stigende Grad til Folkekøkkenerne, men efter at Skatten nu ogsaa opræves der, er Besøget gaaet tilbage. Man regner, at Omsætningen er sunket fra ca. 6 000 Kr. daglig til ca. 5 000 Kr., og Nedgangen paa det nødvendige Forbrug er endda større, end det synes efter disse Tal, thi Nedgangen i Omsætningen opvejes noget ved, at et af Folkekøkkenernes Lokaler holder aabent til Kl. 12. Men ogsaa Statistikken over Skatten i al Almindelighed viser Nedgangen fra Kvartal til Kvartal. I Bemærkningerne til Lovforslaget er der kun opgivet det samlede Provenu af Skatten til Udgangen af 1922, men tager man Opgivelserne Kvartal for Kvartal, viser de Nedgangen. I det første Kvartal var Provenuet 5,3 Mill. Kr., i andet Kvartal 4,5 Mill. Kr. og i tredje Kvartal 4 Mill. Kr. Hvor meget nødvendigt Forbrugs Opgivelse der skjuler sig heri, vil det ikke være muligt at opgive, men naar baade Folkekøkkenerne og Kvindernes Køkken er blevet ramt af Nedgangen, saa ved man, at det er det nødvendige Forbrug, der rammes, og det vil det være mange andre Steder.

Det hævdedes ved Behandlingen i Fjor, at denne Skat er en byfjendsk Skat, og ikke mindst af den Grund forstaar man, at den højtærede Finansminister nøjes med en almindelig Opgivelse af Skattens Provenu og ikke har opgivet det for By og Land. Hvis man tager Skatten fordelt mellem Københavns Toldkreds og det øv-

rige Land, ser man, at Københavns Toldkreds har betalt 6,8 Mill. Kr. og det øvrige Land 7,2 Mill. Kr. Fordeler man dette Skattebeløb pr. Indbygger, finder man, at Skatten i Københavns Toldkreds pr. Individ har været 9 Kr. og i det øvrige Land 2 Kr. 90 Ø. Ganske vist hævdes det nu, at ogsaa Landbefolkningen gaar paa Restaurationer i Byerne, og det er selvfølgelig rigtigt, men jeg tror dog ikke, nogen vil hævde, at den Part, København yder af Skatten, for nogen nævneværdig Del bæres af Landbefolkningen. Ganske vist erfarer man jo af og til fra Aviserne lidt om, hvad glade Agrarer smider ud af Penge ved Restaurationsbesøg i København, men det vejer dog ikke op imod Skatten fra de Tusinder af jævne Københavnere, der spiser deres Middagsmad hver Dag i Folkekøkkenerne og lignende Steder, og naar det kan siges, at en stor Del af Hovedstadsbefolkningen er fra Landet, er de fleste heraf den Ungdom, der fra Landet tvinges ind til Byerne, fordi Landet ikke giver dem det, de ønsker: Adgang til Jorden. De Landboere, der er blevet Københavnere, er Landets forstødte, de hører ikke længere med til Landbefolkningen, saaledes som de, der er blevet tilbage paa Jorden.

Kendsgerningerne har da godtgjort, hvad vi i Fjor hævdede, at denne Skat i fremtrædende Grad rammer Bybefolkningen, og at den foruden megen Luksus ogsaa rammer det beskedneste og nødvendigeste Forbrug, og Kendsgerningerne har vist, at store Kredse direkte er trængt bort fra den daglige og beskedneste Middagsmad. Der er heller ikke i noget Land en Restaurationsskat, der under en saa grov Form paalægges Befolkningen, og mod en saadan Lov kan vi naturligvis kun forholde os nægtende.

Lange: De Grunde, der i Fjor fik de fleste Medlemmer af mit Parti til at stemme for Restaurations- og Chokoladebeskatningen, er ogsaa afgørende for, at jeg i Dag anbefaler at stemme for de to foreliggende Lovforslag. Nødvendigheden af at skaffe Statskassen de fornødne Indtægter, naar de hidtidige Indtægter svigter, er jo ogsaa til Stede paa det nuværende Tidspunkt.

Det ærede 18de tingvalgte Medlem (Brandes) udtalte i Gaar under Behandlingen af andre Skattelovforslag, at de indirekte Skatter, der gennemførtes under det radikale Styre, var midlertidige. Dette er selvfølgelig rigtigt. Det var maaske